Memo

Aan
commissie Leefomgeving

Datum
4 maart 2021

Registratienummer
M-21000569

Auteur
R. VanderBroeck

Domein/Team
Domein Maatschappij - Team Beleid Maatschappij

Ambtelijk opdrachtgever
Domein Maatschappij - Teamleider Beleid Maatschappij

Doel van de memo
Informeren

Afschrift aan

Bijlage(n)

Onderwerp
Stand van zaken uitvoering Motie Verplaatsing DNO 'De Klomp'

Inleiding
In de raadsvergadering van 24 juni 2020 is de motie Verplaatsing DNO De Klomp aangenomen. In deze motie is aan het college opgedragen:

1. om met alle middelen die beschikbaar zijn, dan wel éxtra te realiseren, ervoor te zorgen dat de
burgers van beide locaties de Voskuilenweg en de buurt Molenberg geen overlast gaan ondervinden van de cliënten;
2. om er alles aan te doen om een aanzuigende werking op dealers te voorkomen;
3. dat de nieuwe vorm van opvang erop gericht dient te zijn onnodige 'loop' van cliënten te voorkomen;
4. om op de kortst mogelijke termijn een beheerscommissie te vormen;
5. om de gemeenteraad van Heerlen intensief bij de nieuwe aanpak te betrekken;
6. om de communicatie met de omwonenden/belangenorganisaties te verbeteren.

De stand van zaken van uitvoering van de motie is als volgt:

Ad 1.
Bestaande en nieuwe middelen worden maximaal ingezet om overlast zoveel mogelijk te voorkomen en zoveel mogelijk terug te dringen:

- Maximaal gebruik van de nieuwe gebouwelijke mogelijkheden van het Gasthuis, strakke hantering van huisregels en afspraken met cliënten:

- Het Gasthuis beschikt over groepsruimtes, persoonlijke ruimtes en een grote buitenruimte, deels voorzien van intern cameratoezicht. Deze faciliteiten bieden meerdere opties om mogelijke conflictsituaties tussen cliënten of potentiële overlastsituaties te de-escaleren. Deze ruimtes en mogelijkheden ontbreken in DNO De Klomp maar zullen in de nieuwe situatie volledig benut worden;

- Momenteel worden in onderling overleg met de veiligheidspartners huisregels voor de cliënten opgesteld. Deze worden vertaald in het Beheersplan, dat ook met de Beheerscommissie wordt afgestemd. De inhoud van de huisregels bevat onder andere maatregelen en voorwaarden die zoveel mogelijk voorkomen dat in de omgeving van het Gasthuis overlast ontstaat. Cliënten zijn vrij om te gaan waar ze willen, maar met hen worden zo hard mogelijke afspraken gemaakt om te voorkomen dat zij rond het Gasthuis blijven rondhangen/zitten/liggen. Gezien de gebouwelijke situatie met bijvoorbeeld eigen kamers en de ruime buitenruimte op het terrein van het Gasthuis is het ook goed mogelijk om zulke afspraken te maken.
Naast de gebruikelijke meldprocedure overlast, wordt er een directe korte communicatielijn ingezet voor omwonenden. Kortom een duidelijk meldprotocol;

- Om de huisregels zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de praktijk houden de uitvoerende professionals in de Maatschappelijke Opvang en inhoudsdeskundigen van de Politie en Handhaving een zogeheten doorleefsessie. Hierin worden mogelijke praktijksituaties als voorbeeld gebruikt om praktische werkafspraken tussen de partners vast te stellen;

- Preventief cameratoezicht openbare ruimte: net zoals dat nu het geval is, ligt bij de meldkamermedewerkers de instructie dat zij, bij het zien van onregelmatigheden, direct handelen door het aansturen van de politie en/of Boa’s of het alarmeren van Brandweer of Ambulance;

- Regulier en verhoogd wijktoezicht wordt uitgevoerd door wijk-BOA's en wijkagenten, de agente met als taakgebied DNO/het Gasthuis en de straatcoaches. Los van wijk-Boa’s worden ook andere Boa’s dagelijks ingeroosterd voor toezicht rondom Dag- en Nachtopvang/Gasthuis;

- Informatie-gestuurde inzet na melding bij de meldkamer:
Meldingen komen op diverse manieren binnen in de meldkamer, van waaruit BOA’s en/of de politie gericht wordt aangestuurd;

- Continuering PersoonsGerichte Aanpak (PGA):
In de integrale persoonsgerichte aanpak op overlast, die vanaf 2018 in de DNO wordt uitgevoerd, wordt de zogenaamde Hartslag 2.0 methodiek gehanteerd. Deze aanpak zal onverkort worden voortgezet bij de ingebruikname van het Gasthuis. Onder regie van de gemeente wordt samen met de kernpartners gewerkt aan het aanpakken van verslaafden die in Heerlen-centrum (inclusief Aambos en het gebied rond de DNO/het Gasthuis) overlast zouden veroorzaken. Deze “lange adem aanpak” beperkt zich niet enkel tot bewoners van de opvang. Samen met de partners slagen we erin om het overlast gevende gedrag van verslaafden uiteindelijk te stoppen of terug te dringen. Dit doen we door hen – indien nodig met drang of dwang - richting hulpverlening te bewegen, iets dat veel tijd en inzet kost en daarom ook niet snel tot resultaat leidt. De geheel andere leefsituatie in het Gasthuis, die ook leidt tot minder spanningen, ondersteunt en verbetert de mogelijkheden om op termijn te werken aan herstel van de cliënten. Het in

een aantal gevallen toewerken naar een langere tijd in detentie wordt hierbij – als onderdeel van de aanpak – niet geschuwd;

- Continuering van de inzet van de Straatcoaches of daarmee vergelijkbare medewerkers, zowel in als rond de DNO/Gasthuis. Deze houden contact met cliënten die in de omgeving van de opvang zijn, zijn contact met het Leger des Heils, de Politie en Team Handhaving. Zij houden toezicht, spreken cliënten vroegtijdig aan en schalen op indien nodig;

- De personele bezetting van het Gasthuis wordt afgestemd op de nieuwe situatie;

- In de omgeving van de DNO wordt het camerasysteem aangepast om het toezicht op de directe woonomgeving rond de DNO te verbeteren. Tevens vindt fysieke aanpassing van een locatie in de omgeving plaats, waardoor het toezicht verbeterd wordt.

- In de omgeving van het Gasthuis wordt het camerasysteem aangepast om de openbare ruimte tussen de Voskuilenweg en het bestaande camerasysteem in Heerlen-Centrum onder toezicht te brengen.

Tot slot wat betreft dit punt: overlast:
(de beleving van) overlast is altijd subjectief. Er zijn gedragingen die voor de meeste mensen onder het begrip overlast vallen, maar er zijn ook gedragingen die door de een als overlast worden ervaren, maar door de ander zeker niet. 'Het begrip overlast' is daarom niet in absolute zin te definiëren. Wij zijn er van overtuigd dat we met de voorgaande maatregelen in afdoende mate alle middelen, die ons ter beschikking staan en zoals genoemd in de motie, inzetten om uitvoering te geven aan de motie. De genoemde middelen worden continu ingezet, en de inzet kan in de loop van de tijd aangepast worden waar nodig.

Ad. 2. De volgende maatregelen worden ingezet om aanzuigende werking op dealers te vorkomen:
In de nieuwe opvang in het Gasthuis zullen minder cliënten aanwezig zijn dan in de huidige situatie; dit betekent minder vraag naar drugs en dus juist minder aanzuigende werking. Door inzet van BOA's, politie, straatcoaches en camera's zoals benoemd onder Ad. 1. wordt de omgeving van het Gasthuis onder toezicht gebracht om mogelijke dealactiviteiten snel te signaleren en aan te pakken;

Ad. 3. De volgende maatregelen worden ingezet om onnodige 'loop' van cliënten te voorkomen:
Cliënten zijn vrij om zich in de openbare ruimte te begeven. De maatregelen benoemd onder punt 1. worden in onderlinge samenhang ingezet om overlast zoveel mogelijk tegen te gaan;

Ad. 4. De huidige beheerscommissie wordt doorontwikkeld en afgestemd op de nieuwe locatie. Er is al een aantal omwonenden van Gasthuis aangesloten. Bij de bijeenkomst van de beheerscommissie in december jl. was ook iemand van het bewonerscomité Voskuilenweg aanwezig. Daarna is een gesprek geweest tussen mensen van het bewonerscomité, de buurtregisseur en beleidsmedewerkers om te bespreken hoe er meegedacht kan worden over te nemen maatregelen. Het bewonerscomité Voskuilenweg heeft ervoor gekozen vooralsnog niet aan te sluiten bij de beheerscommissie.

Deze beheers commissie heeft tot taak om periodiek op een constructieve manier met elkaar actuele problemen te bespreken en aandacht te besteden aan concrete uitvoeringszaken die een relatie hebben met de veiligheid en overlast rondom het Gasthuis. Aan de orde komen onder meer de afspraken die in het nieuwe beheersplan worden gemaakt en mogelijke actuele knelpunten. Deze worden teruggekoppeld naar o.a. de werkgroep persoonsgerichte aanpak. Ook als iets niet kan worden opgelost of als een gewenste maatregel niet mogelijk is, wordt dat hier uitgelegd of toegelicht in het kader van zeggen wat we doen en doen wat we zeggen.

Er wordt in een werkgroep vanuit de beheerscommissie gewerkt aan een beheersplan dat wordt aangepast naar de nieuwe situatie Gasthuis. Het is een dynamisch document en zal waar nodig worden aangepast als de situatie hierom vraagt. Bewoners, ondernemers en belanghebbenden rondom het gebied worden uitgenodigd om samen op een constructieve manier mee te denken over beheersmaatregelen en oplossingen om het woon- en leefklimaat te bevorderen. Een keer per kwartaal komt de beheerscommissie bij elkaar, op de agenda staat dan tevens het beheersplan.
Los van deze bijeenkomsten blijven wij bewoners motiveren om met ons mee te denken. Op dit moment vindt de transitie plaats van de huidige beheers commissie, er komen (nieuwe) deelnemers bij en er vallen (oude) deelnemers af.

Met diverse omwonenden is ook een veiligheidsschouw gepland, waarbij tevens de plannen voor cameratoezicht worden besproken;

Ad. 5. Wij zullen u regelmatig op de hoogte houden van de gang van zaken. Via de maandelijkse update Sociaal Domein doen we dit al. Deze wordt in de raadscommissie MF altijd aan de orde gesteld. Nadere vragen kunnen hier beantwoord kunnen worden.
Wat de aspecten voor de commissie LO betreft kan dit ook een regelmatige terugkoppeling zijn.

Ad. 6. De communicatie met de omwonenden/belangenorganisaties loopt en wordt doorontwikkeld. De beheerscommissie heeft ondanks corona toch periodiek plaatsgevonden en omwonenden zijn langs deze weg geïnformeerd

over de actuele stand van zaken. De beschikbare onderlinge communicatielijnen zijn kort, ook buiten de ingeplande besprekingen om. Wethouder van Zutphen heeft opnieuw een gesprek gehad met het bewonerscomité Voskuilenweg. Tevens bezoekt hij de bewoners binnenkort op locatie.

Wij zullen er alles aan doen, om binnen de mogelijkheden die de RIVM maatregelen ons bieden, omwonenden zo goed mogelijk te informeren en hen liefst op de locatie Gasthuis te kunnen ontvangen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Heerlen,
namens dezen
de locoburgemeester,
P.M.A. van Zutphen

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.